

УТВЪРЖДАВАМ:

(съгл. Заповед № 448/14.09.2023 г.)

ДИРЕКТОР

ИНЖ. САШКА ТОДОРОВА

ПРАВИЛНИК

**ЗА ПРИЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ НА УЧЕНИЦИ ЧРЕЗ РАБОТА (ДУАЛНА СИСТЕМА
ЗА ОБУЧЕНИЕ) В ПГЕЕ, гр. БАНСКО**

ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

*Настоящият правилник е актуализиран и приет на заседание на Педагогическия съвет с
Протокол № 21 от 14.09.2023 г. и е утвърден със Заповед № 448/14.09.2023 г. на директора на
училището*

Раздел I

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Чл 1. Обучението чрез работа (дуална система на обучение) е специфична форма на обучение за придобиване на професионална квалификация, което се организира чрез партньорство между един или няколко работодатели и училището.

Чл 2. Обучението чрез работа (дуална система на обучение) включва:

1. практическо обучение в реална работна среда;
2. обучение в училището.

Чл 3. Обучението чрез работа (дуална система на обучение) се организира и осъществява въз основа на договор между училището и един или няколко работодатели съгласно Наредба № 1 от 8 септември 2015 г. за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение) (загл. изм. - дв, бр. 40 от 2018 г., в сила от 15.05.2018 г.).

Чл 4. Договорът урежда правата и задълженията на страните, свързани с организацията и провеждането на обучението по професията и специалността, броя на обучаваните лица, срока на обучението, осигуряването на материално-техническата база и учебната документация, обучаващите лица.

Чл 5. Училището като партньор за организиране и провеждане на обучението чрез работа (дуална система на обучение):

1. разработва съвместно с работодателя критерии за подбор при приема на лица за обучение чрез работа (дуална система на обучение);
2. организира подбора и разпределяне на лицата за практическо обучение в реална работна среда;
3. поддържа връзка с работодателя и наставника чрез определен от директора или ръководителя на обучаващата институция учител-методик по професионално образование;
4. осигурява качеството на обучението чрез функционираща вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение;
5. организира и провежда съвместно с работодателя изпитите за придобиване на професионална квалификация по професията;
6. издава документите за придобита професионална квалификация.

Чл 6. Обучението чрез работа (дуална система на обучение) се осъществява въз основа на реализиран прием, заявен от работодателя пред директора на училището и сключен договор по чл.4, ал. 3 от Наредба № 1 от 8 септември 2015 г. за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение) (загл. изм. - дв, бр. 40 от 2018 г., в сила от 15.05.2018 г.). Работодателят заявява писмено пред директора на училището в срок до 15 декември на текущата учебна година броя на обучаваните лица, професиите и специалностите, по които да се осъществи прием за обучение чрез работа (дуална система на обучение) за следващата учебна година. Приемът се заявява най-късно четири месеца преди началото на учебната година, в която ще започне практическото обучение в реална работна среда. Директорът информира съвместно с работодателя/ите учениците от X клас и техните родители или попечители за възможностите за практическо обучение в реална работна среда и за критериите за подбор и разпределение на учениците.

Чл 7. Ученикът заявява писмено, със съгласието на родителя или попечителя, пред директора на училището своето желание за разпределяне при работодател за практическо обучение в реална работна среда. Заявлението се подава най-късно три месеца преди началото на

учебната година, в която ще започне обучението.

Чл 8. Подборът и разпределянето на учениците при работодателите се извършват най-късно два месеца преди началото на учебната година, в която ще започне обучението, съвместно от работодателя и училището, по разработени от тях критерии.

Чл 9. В подбора и разпределянето може да участват ученици от X клас, които са навършили 16 години или ще ги навършат към началото на учебната година, в която ще започне практическото обучение в реална работна среда.

Чл 10. Директорът на училището обявява списък с разпределянето при работодателите на учениците, на които ще бъде предложено да сключат трудов договор по чл. 230, ал. 1 от КТ.

Чл 11. Учениците в XI и XII клас придобиват статут на обучавани лица в обучение чрез работа (дуална система на обучение) след сключване на трудовия договор по чл. 230, ал. 1 от КТ.

Чл 12. Обучението чрез работа (дуална система на обучение) на учениците по общообразователна и професионална подготовка в училище се осъществява при спазване на разпоредбите за училищното образование в ЗПУО, ЗПОО и подзаконовите нормативни актове за прилагането им.

Чл 13. Практическото обучение в реална работна среда се осъществява през цялата учебна година по график, който се разработва съвместно и се утвърждава от работодателя/ите и директора на училището.

Чл 14. Практическото обучение в реална работна среда се осъществява под ръководството на наставници, определени от работодателя и при спазване на здравословни и безопасни условия на труд.

Чл 15. По време на практическото обучение в реална работна среда се води дневник за практическото обучение, в който обучаваният вписва изучаваните теми, изпълняваните практически задачи, използваните материали, инструменти и машини, усвоените компетентности, възникнали проблеми. Наставникът вписва в дневника оценки за изпълнението на възложените задачи и постигнатия напредък.

Чл 16. Обучението за придобиване на професионална квалификация се провежда от учители по професионална подготовка, назначени от директора.

Чл 17. Контролът на организацията и провеждането на обучение чрез работа в училището се осъществяват от ръководителя или определени от него лица, а в предприятието - от работодателя или определени от него лица.

Раздел II

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛЯ – МЕТОДИК

Чл 18. Учителят – методик изпълнява функциите на:

1. учител или преподавател по учебни предмети или модули за професионална подготовка от учебния план, и
2. методик по общи и специфични проблеми на педагогическата, дидактическата, методическата и професионалната квалификация на учителите по професионална подготовка и наставниците.

Чл 19. Учителят -методик осъществява връзката между работодателя, наставника и училището,като:

1. подпомага методическата работа на учителите по професионална подготовка или

преподавателите и наставниците;

2. координира и ръководи работата на учителите или преподавателите и наставниците за установяване на единни критерии и средства за оценяване на постиженията на обучаваните;
3. установява потребностите от повишаване на квалификацията на учителите и преподавателите и на наставниците;
4. планира и организира квалификационни дейности в съответствие с установените потребности от квалификация на учителите или преподавателите и наставниците;
5. оценява ефекта от проведените квалификационни дейности;
6. участва в разработването на критерии за подбор и разпределяне на учениците за практическо обучение в реална работна среда
7. участва в подбора и разпределянето на учениците за практическо обучение в реална работна среда
8. участва в разработването и актуализирането на учебните програмисъвместно с наставниците за практическото обучение при работодателя.

Чл 20. Учителят - методик при осъществяване на връзката между училището и работодателя изпълнява функциите си с не повече от шестима наставници.

Чл 21. Учителят-методик изпълнява в училището нормата за преподавателска работа, определена в Наредба № 4 от 2017 година за нормиране и заплащане на труда.

Чл 22. Седмичната заетост в училище на учителя-методик се разпределя в не повече от три учебни дни. Дейностите в предприятието се разпределят в останалите дни от седмицата.

Чл 23. Учителят - методик притежава образование и квалификация, определени в ДОС за придобиване на квалификация по професията и най-малко 3 години трудов или осигурителен стаж за извършване на обучение за придобиване на професионална квалификация.

Раздел III

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИКА

Чл 24. Ученикът при обучение чрез работа:

1. сключва договор с работодател по чл. 230, ал. 1 КТ;
2. посещава редовно учебните занятия в училище;
3. спазва вътрешните правила на предприятието за провеждане на практическото обучение в реална работна среда;
4. изпълнява качествено и в срок поставените в процеса на обучение задачи;
5. вписва в дневника за практическото обучение данните за извършените от него дейности и го предоставя на наставника за проверка и заверка;
6. използва ефективно предоставените ресурси – машини, материали, енергия, др.;
7. придобива професионални знания, умения и компетентности в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията;
8. получава стипендия до сключване на трудов договор в VIII, IX и X клас;
9. при натрупване на повече от 5 неуважителни отсъствия в рамките на един месец се лишава от месечната си стипендия;

10. трябва да бъде застрахован за „Злополука“ преди началото на ученическата практика.

Раздел IV

ОЦЕНЯВАНЕ, ЗАВЪРШВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ

Чл 25. Оценяването на резултатите от практическото обучение в реална работна среда е текущо и годишно.

Чл 26. Текущото оценяване се провежда от наставника в съответствие с критериите за оценяване от учебната програма. Наставникът поставя текущи оценки с качествен показател и ги вписва в дневника за практическото обучение.

Чл 27. Въз основа на текущите оценки наставникът и учителят-методик по професионално образование определят годишната оценка по практическото обучение в реална работна среда, която вписват с качествен и количествен показател в протокол. Годишната оценка се вписва с качествен и количествен показател в дневника за практическото обучение от наставника, а в училищната документация – от учителя.

Чл 28. Дневниците за практическото обучение и протоколите с годишните оценки от практическото обучение в реална работна среда на обучаваните се съхраняват в училището.

Чл 29. Завършването на професионалното обучение чрез работа (дуална система на обучение) е по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Чл 30. Оценяването при завършването на обучението чрез работа (дуална система на обучение) е по реда на Наредба № 11 от 1 септември 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл 31. Удостоверяването на завършеното професионално обучение чрез работа (дуална система на обучение) се извършва със свидетелство за придобита степен на професионална квалификация. Съдържанието на документа се определя в Наредба № 8 от 11 август 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.